

శ్రీవివేకానందసందేశము:

[మార్కా పురపు వివేకానందసమాజమువారిచే

1929 లో శ్రీస్వామివారి జన్మదినోత్సవమున

చదువబడినది.]



కర:

శ్రీకూచి నరసింహముపంతులుగారు, బి. ఏ.

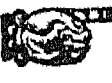
Vyasa Kutceram, Melupaka-Yellamanchili-[Dt. Vizag.]

అంధ్ర సేవా ప్రసూనములు.

—: (0) :—

సౌజన్యోత్తేజకమును, సౌశీల్యనిత్యాణదక్షమును, అగు ఈ గ్రంథములు తోడిమానవులఁ బ్రేమించి సేవించు స్వహిత పరాజ్ఞుఖిత్వప్రవృత్తిఁ గలిగించి, చక్కనివ్యక్తి ప్రకృతియొక్కయు జాతిప్రకృతియొక్కయు నిర్మితి గావించుట యందెంతయఁ తోడ్పడఁగలవు. ఆత్మోపకార పరోపకార కరమగు మంచినడవడితో మునుగడ సాగించుకొనుపద్ధతిఁ గనుఁగొనుటకు మన దేశములోని తరుణవయస్కులగు ఈతరమువారి కీవి కడుసాహాయ్యకారులు. ఈపుస్తకములు పఠితలను సుశీక్షిలోఁ బెట్టి, వారికి బహువిధములైన లాభములు చేకూర్చుట కుద్దేశింపఁబడినవి.

మానవాభ్యుదయమునకు తోడ్పడు ఈమనోహరవాఙ్మయము అక్షరాస్యులగు ప్రతి ఆంధ్రుని కరకమలమును అవశ్యముగ అలంకరింప దగియున్నది. ఆంధ్రగ్రంథాలయములకు భూషణములు.

 గ్రంథములపట్టిక మూడవకవరుపుటపై కాననగును.

శ్రీవివేకానందసందేశము.

[శ్రీ వివేకానంద జన్మదినోత్సవసందర్భమున మార్కాపురపు సమాజమువారి
కొఱకు వ్రాయబడిన వ్యాసము.]

త్రిలింగపత్రికనుండి పునర్ముద్రితము.

గ్రంథకర్త:

కూచి సరసింహముగారు.



చెన్నపురి:

శ్రీరామ ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రించి ప్రకటింపబడినది.

1930.

శ్రీవివేకానందసమాజసభ్యులారా!

శ్రీస్వామివారి జన్మదివసోత్సవ సమయమునఁ జదివి వినిపించుట కొక “సందేశ” మంపుఁ డని యెంతోగౌరవముతో మియధ్యక్షుఁడుగారు నాకొక యుత్తరము వ్రాసినారు. అనారోగ్య హేతువుచే వారంతకుముందు కోరినకోర్కీ తీర్చఁ జాలనందులకుఁ జింతిల్లుచుండఁగా నాకీ లేఖ యందినది. ఇది కూడ నేఁజేయఁజాల ననుటకు మన సొప్పనందున ఆలేఖ శ్రీస్వామివారి యాదేశముగానే భావించి నాకుఁ దోచిన కొన్ని మాటలు వ్రాసి పంప నిశ్చయించియున్నాను.

నేను సంస్కృతభాషాజ్ఞానముగల పండితుఁడను గాను గాని, స్వామివారి యాంగ్లోపన్యాసము లనేకములు శ్రద్ధా భక్తులతోఁ జదివినాను; గొన్ని యాంధ్రీకరించి ప్రకటించినాను. వారియెడలను వారిజ్ఞానపితయగు శ్రీరామకృష్ణపరమ హంసస్వామివారియెడలను జిర కాలమునుండి నాకపారమైన గౌరవప్రపత్తులు గలవు. ఇప్పుడు నా యటువదిమూడవ యేటఁగూడ, ఆపావనపురుషుల నుభయులను దఱచు సాష్టాంగ వందనములతో స్మరించుకొని యానందబాష్పములు విడుచుచుందును.

దేశముకొఱకుఁ బాటుపడి పనిచేసి గతించిన మహానుభావు లందఱుండఁగా నాకు శ్రీవివేకానందస్వామివారిపైఁ

బ్రత్యేకముగా నంతభక్తి యేల కలిగినదో యీక్రింద సంహాముగాఁ జెప్పుచున్నాను.

ఐహికాముష్మికసుఖముల రెంటును మనదేశ మిప్పుడ కడుశోచనీయమైన స్థితిలో నున్నదని విద్యావంతులైన దేశభిమాను లందఱును ఒప్పుకొనుచున్నారు. రోగనిదానవియమున నందఱును ఏకాభిప్రాయులై యే యున్నారు గాని రోగనివారణసాధనవిషయమునమాత్ర మభిప్రాయముఁ బిన్నములుగా నున్నవి. లోకోపకారబుద్ధిగలవారు వారివాయభిప్రాయముల ననుసరించి చికిత్సాపద్ధతుల నవలంబించుచున్నారు. స్వార్థత్యాగులగు నీదేశోపకర్తలను మూడుతెలుగా విభజింపవచ్చును.

మొదటి తెగవారు కేవలపూర్వాచారపరాయణుల పరిపాలనాదిపరిస్థితు లెంతగా మాఱినను ప్రాచీనధర్మశాస్త్రముల ననుసరించియే మనము జీవయాత్ర సాగించుకొనవలెన స్మృతికర్తలగు ఋషులు త్రికాలవేదులు. మన మవలంబించవలయు మార్గము లన్నియు నిదివఱకే వారు వ్రాసిపెట్టినారట ట్లు కచ్చితముగాఁ బ్రవర్తింపకుండుటవలననే మన కీయనములు వచ్చినవి. ఉదయాద్యాసాయము మానవుఁడు చేయవలయు కర్మములను గూర్చి— పంచమహాయజ్ఞములు, వర్షశ్రమధర్మములు, స్నానము, మడి, భోజనము, జాట్టు, బొట్టకట్టు—ఇట్టివిషయము లన్నిటినిగూర్చి, పూర్వు లెట్లు వ్రాసెట్టిరోయట్లే తూచాలుతప్పకుండ మన మాచరింపవలయును

అట్లు చేయుటవలన మన కై హికసౌఖ్యములు కొన్నిపోయినఁ బోవుఁగాక, వానికోసము పరమార్థములైన మతధర్మములు పాడుచేసికొనఁగూడదు. ఇప్పటివా రల్పబుద్ధులు. పూర్వస్మృతులు సవరించుటకు వారి కధికారము లేదు— అని వారు చెప్పుదురు. అనర్థకరములుగాఁ గాన్పించుచున్న కొన్ని పరంపరాగతాచారములు స్మృతివిహితములుగాకున్నను వానిని మార్చుకొన నిచ్చగింపరు. ఏల మార్చుకొనరు? అని యడిగిన, నవిశిష్టాచారములుగాన వానిజోలికి మనము పోఁగూడదు— అని సమర్థింతురు. వీరికిఁ బ్రాచీనత్వమే పరమప్రమాణముగాఁ జూపట్టును.

ఇక రెండవతెగవారు సంస్కరణాభిలాషులు. వారు ను దేశమున కుపకారము చేయు సదుద్దేశములు గలవారే, స్వార్థత్యాగులే. “బంగారమువంటి దేశము పరాధీనమై పోయినదే! పూర్వాచారములన్నియుఁ బూర్ణముగా నైకమత్యమును బోఁగొట్టినవే? కొన్నిమహాఘోరములుగాఁ గూడఁ గన్నట్టుచున్నవే! ఏకకుటుంబముగా నుండవలయు హిందూప్రజాసంఘము శతసహస్రశాఖలుగాఁ జీలి, యీర్ష్యాద్వేషమూఢతాకలుషితమైయున్నదే! దేశవిజేత లంత యత్యున్న తస్థితిలోనుండి సకలైశ్వర్యములు సనుభవించుచుండఁగా మనము పూర్వోక్తప్రస్థితినుండి జాతీ యట్లప్త కష్టములు పడుచుండుటకుఁ గారణమేమి? విద్యావివేకనాగ రకతలలోను విత్తాధికారయశశ్శంపత్తిలోను పా రంత

యొక్కవగా నుండుటకును మన మింత యడుగంటిపోవుటకును హేతువేమై యుండును?" అని యాలోచించినారు. ఆలోచించి చివరకు "వారిమతజీవనసంఘజీవనపద్ధతులు మన వానికంటె మహత్తరములై యున్నవి గనుకనే వారి కుచ్చస్థితియును మన కిట్టి యధోగతియును సంప్రాప్తములై నవి" అని నిశ్చయించుకొన్నారు. నిశ్చయించుకొని, పాశ్చాత్యపద్ధతుల దృష్టిలోఁ బెట్టుకొని సంస్కరణకృత్యములు సాగింప దొరఁకొనినారు. స్త్రోతిప్రామాణ్యబుద్ధి పూర్ణముగా సజీలించుకొన్నారు. కాలానుగుణముగా దేశక్షేమముకై యాచారములు మార్చుకొనక తీరదని స్థిరపఱచుకొన్నారు. ప్రధానమైనది నీతిగాని బాహ్యచారములు గావని బహిరంగముగాఁ జాటి చెప్పినారు. వీరిదృష్టిని విగ్రహారాధనము, జాతిభేదములు, పూర్వజన్తసిద్ధాంతము, భోజనప్రతిభోజనవివాహదులఁ గూర్చి పరంపరగా వచ్చుచున్న కొన్ని యాచారనియమములు కేవల మూఢవిశ్వాసజన్యములు, కనుక వర్జనీయములు.

ఈతెగలోఁ గొంద టుద్దండ నీతిబలశాలులును స్వహితపరాజ్ముఖులును దేశోద్ధరణమహాకార్య ధూర్వహులును గలరు. వారు దేశమున కొక మహోపకారము గావించినా రనుటమాత్రము నిర్వివాదాంశము. అది యేది? కుంభకర్ణునివలె గాఢతమోనిద్రలోఁబడియున్న మన దేశీయులను గదల్చి లేపి సంపూర్ణ జాగ్రదవస్థకుఁ దెచ్చుట!

కాని యామేలుతోపాటు కొంత కీడుగూడ సంభవించినది. అంగ్లవిద్యాసంపన్నులగు పెక్కురలో దేశీయప్రాచీనధర్మ వైముఖ్యమును విదేశీయచిత్తప్రవణతయును గలిగినవి!

ఇక శ్రీరామకృష్ణపరమహంసస్వామివారి సచ్చాత్రబృందమందలి శ్రీవివేకానందస్వామ్యాదులు మూడవతెగవారు. “ప్రపంచమునందలి ప్రసిద్ధమతము లన్నియుఁగూడ న్యూనాధికభేదములతో నరులను పరమేశ్వరునికడకుఁ గొనిపోవు మార్గములే. అందొకటియు నసత్యముగాదు. కనుక నేమతము ను మనము నిరసింపఁగూడదు. అవన్నియు నపవర్గసౌధమునకు ముముక్షువుల నెక్కించుటకు సాధనమైన నిచ్చెనమెట్లు. కొన్ని యడుగుమెట్లు, కొన్ని పైమెట్లు. ఏమెట్లు లేకపోయినను నిచ్చెనయొక్క సంపూర్ణతకు లోపము రాకమానదు. అద్వైతమతము పరమావధియైన పైసోపానము. అందఱునుగూడ నేదో యొకజన్తమున నటకుఁ బోక మానరు. అధికారతారతమ్యము ననుసరించి మనమందఱమును అందేదో యొక మెట్టు నంటి పట్టుకొనియుందుము.

కేలూతయిచ్చి క్రిందిమెట్లవారిని పైమెట్లకుఁ గొని పోఁగలవాఁడు నిజమైన గురువు, సత్యసంస్కర్త. అంతేకాని సోపానచ్ఛేదముచేసి క్రిందఁ బడఁద్రోయుట సంస్కారముగాదు” అని వీరు సర్వమతసామరస్యముఁ గల్పించి యుపదేశింతురు. యథార్థమైన సంస్కర్త యెట్టివాఁడుగా నుండవల

యునో శ్రీవివేకానందస్వామి 'నాగురువుగారు-My Master' అను తనయుపన్యాసరత్నములోఁ జక్కగా విశదీకరించి నాఁడు.

మఱియు “ఈప్రపంచము నానారమ్యవృక్షసమేతమగు నొక దివ్యోద్యానము వంటిది. అందేవృక్షము లేకపోయినను ఆరామరామణీయకమునకు కొదవయే కలుగును. ఒక్కొక్కచెట్టున కొక్కొక్కవిశిష్టమనోహరలక్షణ మున్నట్లు ఒక్కొక్కసత్తతమున కొక్కొక్కప్రస్ఫుటమైన దివ్యలక్షణ ముండును. కొన్నిమళములు కర్మప్రధానములు, కొన్ని భక్తిప్రధానములు, కొన్ని జ్ఞానప్రధానములు. సర్వశక్తుఁడగు భగవంతుఁడు పక్షపాతిగాఁడు. ఒక్కొక్కజాతి కొక్కొక్కశక్తి యధికముగాఁ బ్రసాదించినాఁడు. ఆజాతివా రాశక్తి ననాయాసముగా నభివృద్ధిచేసికొని తద్విషయమున సర్వేతరప్రపంచమునకును జక్కని యుపదేశములు కాఁగలరు. విత్తవిభవాధికారాద్యైహికభోగముల కనువైన దేహబల బుద్ధి బలములు పాశ్చాత్యజాతుల విశిష్టలక్షణములు. బాహ్యప్రపంచవశీకరణములో, పంచభూతములను బానిసలుగాఁ జేసికొని వానిచేఁ బనిచేయించుకొని సమస్త లోకానికానందములును అనుభవించుటలో, వారికిఁ జాలిన వారితరులులేరు. ఏతద్విషయమున వారు జగద్గురువులుగా నుండుట కర్హులు. ఇఁకఁ బ్రాచ్యులు త్యాగశీలతలో నెక్కువ వారు. ఆంతరప్రపంచనిగ్రహములో, కష్టసహనములో,

మనస్సునరికట్టి యైహికానందములను దాటి న పారమార్థిక ప్రశాంతిసుఖ మనుభవించుటలో, నితరులు వారికి సాటి గారు. కనుక నీవిషయమున వారు జగద్గురువులుగా నుండుట కర్హులు. సుప్రసిద్ధమతస్థాపకు లందఱును బ్రాగ్దేశీయలే యగుట యిమాట సత్యమని తెల్పుచున్నది. కనుక నుభయములును అన్యోన్యసాహాయ్యము చేసికొని యెవరిలోటులు వారు దీర్చుకొని సంపూర్ణసుఖజీవనము సాగించుకొనఁ బ్రయత్నింపవలెను. ఎంతచేసినను స్వభావసిద్ధములైన జాతీయలక్షణములు మాత్రము పోఁజాలవు. కృషివలనఁ జెట్లు మంచిఫలముల నిచ్చును, కృషిలోపమువలన ఫలములు నిస్సారములై చెడిపోవును. ఒక్కభూమినుండి, యొక్కనీటినుండి, యొక్క గాలినుండి ప్రతివృక్షమును సహజముగాఁ దనకుఁ గావలయు నాహారమే గ్రహించి పెరుగుచున్నది. అంతేకాని, యెంత యెరువువేసి యెన్నిపాట్లు పడినను, మామిడిచెట్టు కొబ్బరిచెట్టుగాదు, కొబ్బరిచెట్టు మామిడిచెట్టుగాదు. అట్లు మాటుట యనఁగా నొకచెట్టునశించుట యన్నమాట. లోకోపకారార్థము భగవత్సృష్టమైన యేజాతీయమును ఏమతమును అట్లు పూర్తిగా నశించుట యెన్నఁటికిని తటస్థింపదు.”

“కావున జాతీయప్రధానలక్షణముల నంతరింపఁజేయుఁ గావించు సంస్కరణప్రయత్నములు వ్యర్థములు, హానికరములు. అట్లని యావశ్యకమైన సంస్కరణములు మానఁగూడదు. ఉచితపోషణములేని చెట్టు వాడి క్రమముగా నశించు

నట్లు, కాలానుగుణ సంస్కారములు గావించుకొనకు పక్షించు వారిమతముకూడ నానాటికి క్షీణించి నశింపక మానదు. ప్రతిమతములోను సర్వజనసమ్మతములును సార్వకాలికములును శాశ్వతములును అగు ముఖ్యధర్మములు కొన్నియుండును; దేశకాలపరిస్థితులఁ బట్టి యప్పటప్పటికి మార్పుకొనవలసినట్టియు నట్లు మార్పుకొనకున్న మహానర్థకరములు కాక మాననట్టియు గౌణ ధర్మములు కొన్నియుండును. ముఖ్యధర్మములు మాత్రిన నెంత హానికలుగునో గౌణధర్మములు యథోచితముగా నెప్పటికప్పుడు మాటకున్న నంత హానియు సంభవించును. ఏమతమైనప్పటికిని, తత్ప్రతిపాద్యమగు ననంత భగవత్తత్వమువలెనే, యపరిమితమై యభివృద్ధి నొందుట కనంతమైన యవకాశము కలిగియుండును. మాకు మార్పు లక్కఱలేదు. ఒరులనుండి మేము నేర్చుకొనవలయు విషయము లేమియు లేవు—అని చెప్పువారు ఆత్మాభివృద్ధి నరికట్టుకొని స్వవినాశకారు లగుదురు.”

ఈమూడవతెగవా రిట్టి బోధనము లనేకములు గావించి, మొదటిరెండు తెగలవారికిని సంధిచేసి, యనేకకారణములచేత నిప్పు డధోగతిపాలైయున్న మనదేశమాతను తన్మూలమున నుద్ధరింప నుద్యమింతురు.

శ్రీవివేకానందస్వామివారిపై నా కధికభక్తి గౌరవములుండుట కింకొక హేతువు గలదు. తన గురూత్తమునకు వలెనే తనకును అద్వైతసిద్ధాంతమునం బధికాభిమానమున్న

ను, అదియొక్కటియే యుపదేశించి యూరకుండక—ప్రకృతి నిబట్టి, వృత్తినిబట్టి, చిత్తపరిపాకమునుబట్టి, యితరస్థితిగతులనుబట్టి—యాధ్యాత్మిక ఫలప్రాప్తికై యెవఁ డెట్లు నడచుకొనవలయునో, యరఁటిపం డొలిచి చేతఁబెట్టినట్లు, చక్కగా స్పష్టముగా విపులముగా ఆయన యాయాపట్ల బోధించినాఁడు. అందుచేత నితరబోధకులకంటె ఆయన మనదేశమున కెక్కువ యుపకర్తయైనాఁ డని నాయభిప్రాయము. “మతము మాటలచమత్కారములో లేదు, ఆచరణములో నున్నది, ఆచరణద్వారమునఁగాని సాక్షాత్కారఫలసిద్ధి యెన్నఁటికిని గలుగనేరదు. పాలు పా లని యెంత యఱచినను దప్పి దీటి సత్తువగలుగదు. అవి తెచ్చుకొని త్రాగవలెను” ఇది వారిగురువుగారి యుపదేశము. “విహికవిషయములందు వలెనే యాముష్మిక విషయములందుఁగూడ అభిరుచులను నవియున్నవి. కోరనిది రాదు, గట్టిగాఁ గోరినది యెప్పటికైన రాకమానదు. ముముక్షువు తనయిష్టానుసారము పోవచ్చును. ఒకఫలముమీఁద నతృప్తిజనించినప్పుడే దానికధికమైన ఫలము మీఁదికి మనసుపోవును. వాంఛ కృషి ప్రేరకము, కృషి ఫలాపాదకము. పరమనాస్తికుఁడు మొదలుకొని—బ్రహ్మహమ్—అనుకొనఁదగిన పరమాద్వైత శిరోమణివఱకును ఉండు తనముద్దుబిడ్డల నందఱను బోషించుకొనఁగల యాహారః దార్ధములు శ్రుతిమాత స్తన్యములో నున్నవి. భయః డకుము, భయమే పాపమూలము, ఆత్మవిశ్వాస ధైర్యములే మన

లోపల మన కగపడకుండనుండు అనంతాఖండ దివ్యజ్యోతి
స్వరూపమగు నాత్మను లేపి రేపి మన యభీష్టముల నెఱవేర్పఁ
జాలునవి. ఆత్మవిశ్వాసము లేనివానికి భగవద్విశ్వాస మెన్నఁ
టికిని జనింపఁజాలదు” పిడుగులవంటి యిట్టి యుపదేశవాక్య
ములు శ్రీస్వామివారి యుపన్యాసములలోఁ బెక్కుపట్లఁ
గాన్పించుచున్నవి.

అందుచేత శ్రీరామకృష్ణపరమహంసస్వామివారును
ఆయన జ్ఞానపుత్రరత్నమగు శ్రీవివేకానందస్వామివారును
నాకుఁ బరమపూజ్యులైనారు.

“ఈహిందూమహావాత్యప్రపంచమునంతను గజగజ
లాడించినది” అని యెవనిఁగూర్చి డెట్రోయిట్ వార్తాపత్రిక
వ్రాసి యద్భుతపడినదో ఆమహానుభావుఁడు మరదేశ దుర్దిష్ట
వశమున నల్పాయుష్కుండై తరుణవయస్సులోనే పరమాత్మై
క్యము నొందినాఁడు. కన్నులు మిఱుమిట్లుగొనుకాంతితో
గగనమందుఁ దోచు విద్యుల్లత నెంతకాల మాపి యుంచు
కొనఁగలము? మహాపురుషు లట్లే వచ్చి తఱుక్కున మెఱసి
పోవుచుందురు. పోయిరని యెట్లు చెప్పగలము? అమృతత్వసి
ద్ధి నొందినవారికి మృతి యెట్లు రాగలదు? వారు మృతజీవులు!
మీసమాజమువంటిసమాజము లుండునంతకాలము, శ్రీరా
మకృష్ణమతము లుండునంతకాలము, ఆయన బోధనముల
ననుసరించి నామాంతరములతో బయలుదేఱిన, యింకను

బయలుదేరినున్న, యితరములైన దేశసేవాసంఘము లుండు నంతకాలము, ఇంతయేల? అనశ్వరమగు మనయార్షమతము భూమిపై నుండునంతకాలము—శ్రీవివేకానందస్వామివారి పరమపవిత్రనామము విస్తృతిలోఁబడిపోదు !

మీయధ్యక్షుఁడుగారు మీకు నా“సందేశము” వ్రాసిపంపుమని నన్నడిగినారు. అల్పజ్ఞుఁడనగు నాయట్టివానిసం దేశమువలన నేమిప్రయోజనము? ఆధ్యాత్మికతేజస్సంపన్ను లగు మహానుభావుల మనము గౌరవించుట యెట్లు? త్రికరణ శుద్ధిగా వారుచెప్పినట్లు చేయుటవలన! అంతకంటె నవ్యాజ మైన గౌరవసూచనయనన్య మేదియును లేదు. అందుచేత, నిసిగో! నన్నడిగిన సందేశ మతిసంగ్రహముగా నొకవాక్య ములో నిమిచ్చి వ్రాసిపంపుచున్నాను చిత్తగింపుఁడు—“నిష్ప ణ్ణపాతబుద్ధితో, నిరుపమానవక్తృత్వావైదుషీమేధానుభవ సంపత్తితో, నిష్కలంకమైన దేశాభిమానముతో శ్రీస్వామి వారు విరచించి ప్రకటించిన యుపన్యాసములు మరలమరలఁ బఠించి మననముచేసికొని తత్సదుపదేశములు స్వాచరణము లోఁ బెట్టుకొని, మీరు తరించి ప్రస్తుత మతిదీనదశలో నున్న మీదేశము నుద్ధరింపుఁడు!” ఇదియే నాసందేశము.

ప్రస్తుతదేశదుస్థితిని, శ్రీస్వామివారి బోధనములను, జిత్తమునందుంచుకొని మఱికొన్నిమాట లాశీఃపూర్వకముగా వ్రాసి నాయీవ్యాసము ముగించుచున్నాను. అవి లేతవయ

సులో నుండు ఆరురుక్షులకొఱ కుద్దేశింపఁబడినవిగాని ఆరూ
ధులగు పెద్దలకొఱ కుద్దేశింపఁ బడలే దని విన్నవించుకొను
చున్నాను.

1

దేహబలబుద్ధిబలాత్కబలముల నొసఁగు విద్యయే నిజ
మైన విద్య యని చెప్పఁదగినది. బుద్ధిబలము మాటయెట్లు
న్నను ప్రస్తుతము ప్రచారములోనున్న విద్య దేహబలప్రద
ముగాలేదు, ఆత్మబలప్రదముగా నంతకంటె లేదు. కనుక విదే
శీయవిద్యావిధానమును జాతీయలక్ష్యముల కనుకూలముగా
మార్చుకొనఁ బ్రయత్నింపవలెను. మితమైన మనశ్శక్తిని
అమూల్యమగు కాలమును శుష్కవిద్యాసంగ్రహణమునందు
వ్యర్థపఱుపక, యుక్తమార్గముల ధనోపార్జనము చేసికొని
సుఖముగా మర్యాదగా, సాధ్యమైనంత పరోపకారముగా
వించుచు, జీవయాత్ర చేసికొనుట కనువైన విద్యలఁ గఱచు
టలో వినియోగ పఱుపవలెను. — అనఁగా వృత్తివిద్యలు
ముఖ్యముగా నేర్చుకొనవలెను.

ఆరోగ్యజీవనమున కనావశ్యకములును స్వదేశస్థులు
స్వయముగాఁ జేసి యీయలేనివియును అగు ననేకభోగపదార్థ
ములకు మన మిపు డలవాటుపడినాము. అందుచేఁ బ్రజల
పరాధీనతయును దారిద్ర్యమును అంతకంతకు హెచ్చుచు
న్నవి, వంశపరంపరగా వచ్చుచున్న దేశీయవృత్తులును కళ

లును నశించుచున్నవి. ఇది యొక పెద్ద యుపద్రవము. అది జాతీయవిశిష్టలక్షణమగు ననాడంబర జీవనపద్ధతికి భంగకరమగుటయే కాక యాధ్యాత్మికాభివృద్ధినిగూడ నరికిట్టుచున్నది. కనుక నీవిషయమున మనమందఱము మన నడవడిని సవరించుకొని యతి జాగరూకతతోఁ బ్రవర్తించవలెను.

2

అన్యవార్యముగా నిత్యము మనము చేసికొను వివిధ వ్యాపారములవలన శిథిలమై జీర్ణమై పోవుచున్న శరీరభాగముల పునర్నిర్మితికై మనము తిను నాహారములో విశేష భాగ ముపయోగపడవలెను. ఇది యాహారముయొక్క ప్రధానప్రయోజనము. ఆ ట్లుపయోగపడఁగా మిగిలినయన్న సారమే ప్రజననక్రియ కుపయోగపడవలెను. ఇది స్వస్థజంతు సామాన్యమైన స్వాభావికధర్మము. ఆత్మవికాస మధికముగాఁ గల మానవజాతిలో నల్పసంఖ్యాకులు ఆ తేజస్సును రెండువ మార్గమునఁ బోషించుక సత్సాధనములచే శరీరమున జీర్ణము చేసికొందురు. వారే యూర్ధ్వరేతస్కులనఁబడువారు. అట్టి వారి కుద్దండదేహబల మనోబలాత్తబలము లలవడును. వారే ప్రజలను నడపి సరియైనమార్గములలోఁ బెట్టుట కర్హతములైనవారు. ఈవిషయమునుగూర్చి గాంధీమహాత్ముడు తన 'ఆత్మసంయమము, అమితవిషయాసక్తి — Self-restraint versus Self-Indulgence' అను గ్రంథములో విస్తర

ముగాఁ జర్చించి వ్రాసినాఁడు. యువజనులెల్ల రది చదువు
కొని తదనుసారముగాఁ బ్రవర్తించిన దేశ మచిరకాలములో
మహాన్నతదశకు రాఁగలదు. శ్రీవివేకానందస్వామివారి
చివరదశలో “తమరీ క్రొత్తగాపునర్దుదితమైన ఎన్నెన్నోపీ
డియా బ్రిటానికా—Encyclopaedia Britannica—
యింత శీఘ్రకాలములో నింత సవిమర్శముగా నెట్లు చదువఁ
గలిగినారు?” అని యొకరు పృచ్ఛింపఁగా “నాయనా! బ్రహ్మ
చర్యమున కసాధ్యమగు పని యేమున్నది?” అని స్వామి
వారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినా రట. బ్రహ్మచర్యప్రభావ మెట్టి
దో వారిజీవితమువలననే మీరు కనుఁగొనఁగలరు.

మనదేశము బాగుపడవలె నన్న, నకలంకబ్రహ్మచారు
లును బ్రహ్మచారిణులును, పరిశుద్ధప్రవర్తనులగు సన్యాసు
లును సన్యాసినులును, బెక్కురు గావలయును. పాశ్చాత్యు
లలో నెంతమంది సత్పురుషులును సద్వనితామణులును అవి
వాసాతులై యుండి యెట్టి లోకోపకారకృత్యములు చేయు
చున్నారో పరికించి చూచుకొనుఁడు.

స్థితిగతు లట్లుండవలసియుండఁగా మనదేశ మెట్లు
న్నదో చూడుఁడు. వివాహ మవశ్య కర్తవ్యమైనది. పుట్టినది
మొదలు గిట్టువఱకుఁ బురుషునకు వివాహచింతదక్క నన్య
మేదియు లేదు. నిశ్చింతులై సోల్లాసహృదయులై విద్యా
భ్యాసముచేయుచు క్రీడావినోదములతో శరీరమునకును మన

స్సనకును పుష్టికలిగించుకొని భావిజీవయాత్ర సుకరముగా సుఖకరముగాఁ జేసికొనవలయు పసిపిల్లలకు వివాహముచేసి యకాలగార్హస్థ్యశృంఖలలు దగిల్చి వారిని జెప్పరాని కష్టముల పాలుచేయుచున్నాము. మనదేశానర్థములలోఁ బెక్కింటికి అతిబాల్యవివాహములే మూలకారణములు. ఈదురాచారము దేశమునుండి తొలగించిన, అవాంఛనీయములగు కొన్ని ప్రస్తుతసంస్కారముల యావశ్యకత తగ్గించిన వారమగుదుము. తీవ్రవిద్యాభిలాష భక్తివైరాగ్యాదులు, అప్రతిహతమైన లోకోపకారతత్పరత¹, అంగవైకల్యము, దుర్వ్యాధిపీడ, అర్థలోపము ² — ఇట్టి గుణదోషములుగల వారిని బెండ్లాడుఁ డని నిర్బంధించుట కాని పని యని సాహసించి చెప్పవచ్చును.

3

దాన ముత్తమోత్తమమైన ధర్మము. అన్నదానము వలనఁ దాత్కాలికసంతృప్తి గలుగును. అర్థదానమువలనఁ గలుగు సంతృప్తి యంతకంటెఁ జిరస్థాయి. ఐహికవిద్యాదానమువలన ధన యశస్సముపార్జనసామర్థ్యము కలుగునుగాన, నది యంతకంటెను ఎక్కువది. సర్వదుఃఖవిమోచనకారియు నిరవధికబ్రహ్మానందదాయియు నగు తాత్వికవిద్యాదానము సర్వోత్కృష్టమైనది. ఈతారతమ్యములు మనసులోఁ బెట్టు

1—ఈ మూడును గుణములు

2—ఈ మూడును దోషములు.

కొని దానరూపమున శక్తి వంచనలేకుండ మన మితరులకు సాహాయ్యము చేయుచుండవలెను.

నిమ్మజాతులకు మేలుచేయుట కమోఘమైన సాధనము విద్యాదానము. వారిని విద్యావంతులఁ జేసినచో వారికిఁ గావలయు సదర్థములన్నియు వారే సంపాదించుకొనఁగలరు. వారి కేమికావలయునో మనము నిర్ణయించి పెట్ట నక్కఱలేదు.

అతి దరిద్ర దశలోనున్న పామరజనులలోని యజ్ఞానాంధకారము విరియఁగొట్టఁజాలిన విద్యాదీపమువారికడకే కొనిపోవలయును. సంసారలాంఛట్యములేని సన్యాసులే యందుల కర్హులైనవారు—అని స్వామివారు 'అమెరికానుండి శ్రీమైసూరుమహారాజువారికి వ్రాసిన లేఖలోఁ జెప్పినారు. సన్యాసుల కవకాశ మెక్కువగా నుండు నని వా రట్లు నెల్ల విచ్చినారు గాని, చుట్టివిషయములందు గృహస్థులు తటస్థులుగా నుండవలయు నని వారి యభిప్రాయముగాదు.

సన్యాసులఁబోషించుభారము గృహస్థులదే. దీనరక్షణ శ్రీ విద్యాపోషణసంబంధములైన సర్వసత్కృతులకును ధనాదిరూపసాహాయ్యముచేయుట గృహస్థాశ్రమములో నుండు నెల్లరకును విధియై యున్నది.

4

ముక్తిప్రాప్తసాధనములగు యోగము, కర్మయోగము, భక్తియోగము, జ్ఞానయోగము—వీని కన్నిటికిఁ గూడ నీతి

యత్యావశ్యకము, అది లేనిచో నేయోగమును ఫలకారి కానేరదు. యోగమునకు యమనియమము లావశ్యకములు. కర్మయోగమునకు పంచమహాయజ్ఞరూపములైన పరోపకార కృత్యము లావశ్యకములు. భక్తియోగమునకు—సత్యము, ఆర్జవము, దయ, దానము, అహింస, అనభిధ్య * —అను నాటుకల్యాణగుణములు నావశ్యకములు. జ్ఞానయోగమున కావశ్యకమగు సాధనచతుష్టయములో శమదమాదిషట్కు సంపత్తియొకటి. అనఁగా నన్నియోగములకు నీతి పునాది యన్నమాట, నీతిలేని యోగాభ్యాసము లన్నియు నిరుపయోగము లన్నమాట. కనుక మిత్రులారా! మన మందఱము నీతిని పరిపుష్టముచేసికొనవలయును. అన్యపేక్షలేకుండ నదియే క్రమక్రమముగా మనలఁ బై మెట్టులకుఁ గొనిపోఁ గలదు. యోగాభ్యాసమునకు మాత్రము సద్గురుసాహాయ్య మత్యావశ్యకము. అదిలేకున్న, మేలునకు మాటు కీడు సంప్రాప్తము కావచ్చును.

ఫలకామికాకుండఁ బరోపకారాదిసత్కర్తృము లాచరించుట కర్మయోగము యొక్క పరమావధి.

సమస్తజీవరాసులను భ్రాతృభావముతో సంపూర్ణప్రేమతోఁ జూచుకొనుట భక్తియోగముయొక్క పరమావధి.

సర్వము తానే యను అభేదభావముతోఁ బ్రవర్తించుట జ్ఞానయోగము యొక్క పరమావధి.

*(అనభిధ్య=విత్తాదులనుగుఱించి గునుచితముగా చింతింపకుండుట).

అన్నియు మనల నేకగమ్యస్థానమునకే కొనిపోవును. అన్నిటికిని స్వార్థత్యాగ మావశ్యకము. “గోధుమగింజ భూమి లోఁబడి నశించినఁగాని సస్యఫలప్రాప్తి కాఁజాలదు” అని మహానుభావుఁడు బైబిల్లులో చెప్పినాఁడు. అహంసదార్థము నశించినకొలఁదిని లోనియాత్మ తేజస్సు అభివ్యక్తమగును— ఇట్టి సదుపదేశములు శ్రీవివేకానందస్వామివారు తమకర్త యోగోపన్యాసములందును ఇతరత్రుకూడ సుబోధముగాఁ జేసినారు.

ఇవియే నేఁజెప్పఁదలఁచుకొన్న మాటలు. భగవత్కృపచే, శ్రీవివేకానందస్వామివారి యాశీఃప్రభావముచే, మీసమాజముయొక్క సత్ప్రయోజనము లన్నియుఁ జక్కఁగా నిర్విఘ్నముగా నెఱవేఱుఁగాక! మీ వివేకానందసమాజము అత్యంతలోకోపకారకమైన సమాజమై యుత్తరోత్తరాభివృద్ధి వొందుచుండుఁగాక!

లోకాస్సమస్తా స్సుఖినోభవంతు!

శ్రీరామచంద్రా.

శ్రీరామచంద్ర,
హిందూజాతీయాదర్శములఁగూర్చి
శ్రీవివేకానందస్వామివారు

చేసిన బోధనములు.

నీదేశమునకు శూరులు కావలయును; శూరులుకంఠు.

1

త్యాగము, పరోపకారము—ఇవి హిందూజాతి యొక్క పరమపురుషార్థములు. దేశములో ఆధర్మములను బలపఱచుకొనుఁడు. తక్కినవి వాసియంత నవియే వచ్చును.

2

పురుషులు—ఉత్సాహవంతులును, నిష్కపటులును, ఆస్తికులును, అగు తరుణవయస్కులు—కావలయును. వీరున్నచో తక్కినదంతయును సర్వసన్నద్ధమై యుండును. అట్టి నూర్గురుదొరకిన, ప్రపంచమంతయు పూర్తిగా మార్పుచెందఁ గలదు.

3

బిడ్డలారా! కొంచె మోరిమిఁదెచ్చుకొనుఁడు..... అభ్యాసబలముచే నది యద్భుతముగా నభివృద్ధి నొందును.

ఏసత్కార్యఫలసిద్ధికై నను, తత్కార్యము అనేకకష్టములు పడక తప్పదు. పట్టుదలతో పనిచేయువారికి ఇప్పుడో అప్పుడో ఎప్పుడో తేజోవర్ధనముగాక మానదు.

4

సత్సంకల్పసిద్ధికి అనంతక్షమ, అనంతమైన పరిశుద్ధత, అనంతమైన యభినివేశము—ఇవి యమోఘసాధనములు. ఈరహస్యమును చెలిసికొనుడు.

5

“నేను నాయకుఁడను” అని చెప్పుకొని వ్యుంకటికి వచ్చి తివేని, నీకు సహాయులుగా నెవరును లేరు. నీవు నిజయివి కావలయునన్న మొట్టమొదట అహంభావమును జంపు కొనుము.

6

మీమనస్సులను మనోరథములను బ్రహ్మాంజమంత విపులముగాఁ జేసికొనుడు.

7

హృదయమందు గాఢమయగతనుకంఠ గల్గియుండుము. నీకు నిజముగా భూతదయగలదా? అశక్త్యా! దేవతలయొక్కయు, ఋషులయొక్కయు, సంతతివారలు, కోట్లకోలల జనులు శుశ్రూషు లయినారని నీవు జూలియుచున్నావా? అనంత

సంఖ్యాగులకు జనులుతిండిలేక చిరకాలమునుండి మలమల
మాడుచున్నారని నీవుదుఃఖించుచున్నావా? దేశము అజ్ఞాన
గాఢతమో మేఘావృతమయి యున్నదని నీవు విలపించున్నా
వా? ఇదంతయు నిన్నుబాధించి యస్వస్థచిత్తుని చేయు
చున్నదా?

8

నీతోడి జనులను నీవు ప్రేమించుచున్నావా? భగ
వంతునికై వెదకుచు నీవెచ్చటకిని బో నక్కటలేదు. దరి
ద్రులు, దుఃఖార్తులు, దుష్టులు—వీరందఱు భగవంతులు
గారా? నీకు ప్రేమయున్నదా? ఉన్నచో నీవు సర్వశక్తుఁ
డవే. నీవు స్వహితపరతాలవవిరహితుఁడవయి యున్నావా?
ఉన్నచో నీవప్రతిహతశక్తియుక్తుఁడవన్నమాటయే ఎచ్చటనై
నను శీలమే ఫలకారి, ప్రేమయొప్పుడును విఫలముగాదు, అది
యమోఘము. సత్యము జయమందక తప్పదు.

9

నాబిడ్డా! పట్టువిడువక నిచేయుము. సాహాయ్య
ముకై వీరిపై ని వారిపై ని ఆశ పెట్టుకొనియుండకుము. యావ
న్మానవసాహాయ్యముకంటెను భగవత్సాహాయ్య మెంతో బల
వత్తరమయినదిగాదా? పవిత్రుఁడవై..... పరమేశ్వరుని
నమ్ముకొనియుండుము; సదా ఆయననే ఆధారము చేసికొని
యుండుము; అట్లుండుచో, నీవు ఋజుమార్గవర్తివై యుం

దువు ; నీకంటె బలవత్తరమయి నిన్ను నిర్జించున దేదియూ
నుండఁజాలదు.

10

సర్వేశ్వరునకు జయమగుఁగాక ! ముందఱికి సాగి
పోవు ; మహాప్రభువు మన సేనానాయకుఁడు. యుద్ధములో
ఎవరు పడిపోయినారో కనుఁగొనుటకయి వెనుకకుఁదిరిగి
చూడకుము. ముందఱికి త్రోసికొనిపోవు. సోదరులారా !
ఇట్లే మనము సాగిపోదము. ఒకఁడుపడిపోయిన, నింకొకఁడు
వానిపనిఁ గైకొని దాని నిర్వహించును.

11

అతిప్రధానమైనది వైరాగ్యము, త్యాగము — వైరా-
గ్యవిహీనుఁడు లోకసేవకై తనహృదయమునంతను అర్పింపఁ
జాలఁడు. త్యాగి అందఱును సమదృష్టితోచూచి లెకా నందఱి
సేవకై ఆత్మార్పణము చేసికొనును.

12

భారతదేశీయుఁడా ! నీదేశ స్త్రీజనసంఘమున కంతకును
సీతాసావిత్రిదమయంతులు ఒజ్జబంతు లన్నమాట మఱవ
కుము ; నీవారాధించుదేవుఁడు యోగులలో మహా యోగి
యును, ఉమాపతియును, సర్వసంగపరిత్యాగియును అగు
శంకరుఁ డన్నమాట మఱవకుము. నీవివాహమును, నీవిత్త

మును, నీజీవనమును, నీవిషయానందమునకుఁ గాని, నీపృథక్తత్వ సుఖమునకుఁగాని, ఉద్దేశింపఁబడ లే దన్నమాట మఱవకుము; జగజ్జనని పీఠముకడ నిన్ను బలిగానర్పించుకొనుటకే నీవుజనించితి వన్నమాట మఱవకుము; నీసంఘజీవనపు టేర్పాటు, అనంతమయి సర్వగతమయి యున్నమాతృత్వము యొక్క ప్రతిరూప మన్నమాట మఱవకుము; నిమ్నజాతులు, విద్యావిహీనులు, మూఢులు, దరిద్రులు, చెప్పులుకుట్టు మాదిగలు, వీధులు దుడుచు పాకీలు—అందఱు, నీరక్తసంబంధులును నీసోదరులును అనుమాట మఱవకుము.

శూరుడా! ధైర్యసాహసములతో, మహాభిమానముతో “నేను హైందవుఁడను, ప్రతిహైందవుఁడు నాసోదరుఁడు—మూఢహైందవుఁడు, బ్రాహ్మణుఁడైన హైందవుఁడు, మాలహైందవుఁడు—వీరందఱును నాసోదరులే ” అని యఱచి చెప్పుము. నీవుకూడ మొల నొక చింపిపాత చుట్టుకొని చిత్తోత్సేకముతో ఇట్లు ఉచ్చైస్వరముతో ప్రకటించుచు పలుకుము:—

“హైందవుఁడు నాసోదరుఁడు, నాప్రాణతుల్యుఁడు, హిందూదేశపు స్త్రీపురుషదేవతలందఱును నా భగవంతులే, హిందూజనసంఘము శైశవములో నే శయనించిన యుయ్యాలతోట్టి, యశావనములో నే విహరించిన యుద్యానవనము, వార్ధకమందు నాకు వారాణసీక్షేత్రము, నాపవిత్రస్వర్గము.”

సోదరా ! “భారతభూమియే నాపరమమోక్షానంద
పదము, హిందూదేశక్షేమమే నాక్షేమము” అని చెప్పుచు,
“ఓగోరీనాథా ! ఓజగజ్జననీ! నాకు పౌరుషము ప్రసాదిం
పుడు, శక్తిస్వరూపమగు నోజగన్తాతా! నాదౌర్బల్యమును,
నాభీరుత్వమును తొలగించి, నన్ను వీరపురుషునిగాఁ జేయు
ము” అని జపించుచు అహారాత్రములు అవిచ్ఛిన్నముగా
ప్రార్థించుకొనుము.

13

మీరు నిజముగా నాబిడ్డలే యగునెడల, దేనికిని భయ
పడరు. ఎట్టి అడ్డంకులకును ఆఁగిపోరు. మీరు సింహసదృశు
లయి యుందురు. పరుండి నిద్రపోవుచుండిన హిందూదేశ
మును మనము ప్రబోధింపవలెను.



ఆంధ్ర సేవా ప్రసూనములు

—• సిద్ధముగ నున్నవి. •—

1. ఆత్మజ్యోతి (మానవసేవచే మాధవసేవ.) 2వ కూ. 8
2. శుభోదయము (చూరఁటకొన్న పుడే అగ్నియూరుపవలె) 3
3. ప్రేమాంజలి (సుగుణసంపదగల పంచమదంపతుల
సుందరచరిత్ర.) 2వ కూర్పు. 5
4. సుగుణాకరము (పై మూఁడుకథలును కలిసి) 14
5. జన్మభూమి (కరుణారసభరితమగు నవ్యనాటిక.) 4
6. శ్రీవివేకానందసందేశము. 2

—• సిద్ధముగ నున్నవి. •—

1. దొంగలమఱ్ఱి (ఉత్తేజకమగు సాంఘికనాటకము.)
2. రూపకకుసుమావళి (బాలచంద్రులకు ప్రదత్తనత్రయము)
3. కామ్యసింధువు (నరునకు వలయు ధరణి పరిమితి.)
4. విజయకవచము (శాంతమే భూషణము.)
5. పరమపదము (శ్రీరామకీర్థుని దివ్యోపన్యాసము.)
6. చిత్తరంజని (మనోహర కథల సంపుటి.)
7. గౌరంగచరిత్ర (మృదుమధురవచోరచితగద్యకృతి.)
8. సుమనోభిరామము (ఖండకావ్యములసంపుటి.)

— వ్యాస కుటీరము —

మేలుపాకపోస్తు ఎలమంచిలి దరి - [విశాఖపట్నము జిల్లా.]